

לעילוי נשמת ר' אברהם יוסף שמואל אלטר בן ר' טובי ז"ל ורעייתו רישא רחל בת ר' אברהם שלמה

(Monsey, NY)
 הדלקת נרות לשבת - 10:41
 זמן קריאת שמע/המ"א - 8:50
 זמן קריאת שמע/הגר"א - 9:26
 סוף זמן תפילה/להגר"א - 10:13
 שקיעת החמה שבת קודש - 4:28
 מוצש"ק צאת הכוכבים - 5:18
 צאה"כ / לריבו תם - 5:40
 Courtesy of My2manim.com

NOW AVAILABLE
 ONLINE AT
WWW.TORAHAVLIN.ORG
 TO VIEW ARCHIVES,
 STORIES, ARTICLES
 OF INTEREST OR
 TO SUBSCRIBE
 TO RECEIVE
 THIS EMAIL
 WEEKLY

מאת רבי גמליאל הכהן רבינובין שליט"א ר"י שער השמים ירושלים עיר הקודש
 ותתפשטו בבגדו לאמר שכבה עמי ויקיב בגדו בידה
 וינס ויצא החוצה וגו' (לש-יב) - הלבוש ומשמעו

תורה תבלין
 A Torah Taolin Publication
 34 Mariner Way Monsey NY 10952

שבת קודש פרשת וישב – כ"ג כסלו תשע"ו

Shabbos Parshas Vayeshev - December 5, 2015

טיב התבלין

מאת הגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינובין שליט"א ר"י שער השמים ירושלים עיר הקודש
ותתפשטו בבגדו לאמר שכבה עמי ויקיב בגדו בידה
וינס ויצא החוצה וגו' (לש-יב) – הלבוש ומשמעו

אָנה דברי רש"י לעיל על מאמר הכתוב (לט, ו) ויהי יוסף יפה תואר ויפה מראה, וז"ל: כיון שראה עצמו מושל, התחיל אוכל ושותה ומסלסל בשערו, אמר הקב"ה אביך מתאבל ואתה מסלסל בשעריך, אני מגרה בך את הדוב, מיד ותשא אשת אדוניו וגו' עכ"ל. באלו הדברים מגלה לנו רש"י הק' את הסיבה שהביא את יוסף לידי נסיונו המ', יוסף שראה בהצלחתו התחיל לפיות את עצמו, והיה בזה טענה על אותו צדיק שעשה כל זאת בשעה שאביו מיצ' הוראג עליו, ולכן נענש על ידי זה, שאותה אדורה התחילה להתגרות בו והוצרך להתמודד עם נסיונו הקשה. ועל פי הקדמה זו אפ"ל, כי מאחר שמטרת הסלסול היה היה כדי להתייפות, כ"כ אפשר ושינה גם את בגדיו, שגם על ידם יתכבד על הבריות, וכיון שזה היה הסיבה לנסיונו, לכך 'ותתפשטו בבגדו', כי איתא בספח"ק כי הסטרא אחרא הורפת אחר כל אדם מישראל שיש בו ניצוצות של קדושה, וברצונה להתגרות בו כדי להפילו ולניקו עי"ז מן הקדושה, אך כל עוד שאין היא מוצא בו איזה פגם. אין היא יכולה להתגרות בו, ורק אחר שמוצא היא בו פגם או יש לה אחיזה באותו אדם ובכך בנקל להתגרות בו ר"ל. וכעין זה היה ביוסף הצדיק, כי אדורה זו היתה שליחה של הסטרא אחרא, ויוסף הצדיק דרי היה אדם השלם, ולולא אותה מעשה לא היתה לה מקום להתגרות בו, ורק מכוח אותה מעשה היתה לה אחיזה בו, ולכן תפסה אותו בבגדו, אך אותו צדיק הבין מיד מה הביא עליו אותה צרה, ותיכף ראה לנכון להפשט מעליו את אותם הלבושים. והווי שממשיך הכתוב ואומר ייעווב בגדה אצלה' כי מאחר והבין שזה הוא הגורם לנסיונו מיד הסידם מעליו, ובכך זכה להינצל מצטרני הסטרא אחרא 'וינס ויצא החוצה'. כאותן הדברים רואים אנו ב**מודד הק' בפרשתו** (ח"א קצ), וכן בכתבי ה**אצ"ל (שער הכוונות-הרושי ברכת השחר)** שמתוכן הדברים אתה למד ענין הלבוש מהו, ורואים אנו כי מלבד מה שהלבוש משמש לגוף, משמש הוא גם לנפש האדם, ולאורות הפנימיים שבו, והלבוש עצמו הוא 'אור המקיף' המגין על האדם לבל יתאווו בו החיצונים, ולאור האמור מוכן טעם הדבר שיש בכוח שינוי הלבושים פתח לסטרא אחרא להתגרות באדם, כי מאחר ועצם הלבוש אינו כדבעי ובו בעצמו יש פגם, לכן אין ביכולתו לעשות את פעולתו ולהגן מפני כוחות הטומאה, ואלו הכוחות דרי רואים הם לעיניהם כי אלו הלבושים הם מחסום לפניהם, לכן תחילת דרכם הוא לפתות את האדם לשנות מלבושיו, כי זה כל הצפם לאחוז באלו האורות הפנימיים, ויודעים הם כי רק ע"י הפגם בחומת השמירה יהיה ביכולתם לחודר בתוך תוכו של אדם ולהתגרות בו. ולכך יזרז מאוד האדם לא לשנות ממנהגי האבות בלבושים. הן בלבוש הגברים.

שלא ישנה ממה שהלכו אבותיו, והן בבגדי הנשים, שלא לשנות מצניעותן של האמהות אפילו כלשהו, כי יש לאלו הבגדים יסוד גדול בקדושה, ובאמת ענין זה רואים אנו בחוש, שאדם שרוצה לעווב את דרכי אבותיו, הדבר הראשון שהוא עושה הוא ההלפת בגדיו. וכך הוא מתחיל להתגדרר ברוחניות משה משה. כי כאמור היא הנורמת להסתר כל האורות המקיפים מהאדם, ומאז יכולים הקליפות והמזיקין לשלוש עליו.

אָנתא במדרש רבה פ"ד י"ג, "ויאמר לו לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום הצאן וגו' (לו-יד) – בעניינן החוקת טובה למה ומי שנהנים מהם

אָנתא במדרש רבה פ"ד י"ג, "ויאמר לו לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום הצאן – את שלום אחיך' ניהא אלא מאי 'זאת שלום הצאן', והא אמר, שאדם צריך לשאול בשלום דבר שיש בו הנייה ממנו". ולעיל (שם ע"ט ו') איתא, "ויבוא יעקב שלם עיד שכם וגו', ויחן את פני העיר – חנן את הפנים שבעיר, התחיל משלח לזון דורונות, דבר אחר, התחיל מעמיד אטליסין ומכר בזול, והא אמרה שצריך האדם להחזיק טובה למי שיש לו הנאה ממנו. רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בריה הוו תלמידין במערטא י"ג שנין וכו', נפקי מנייה ואיתון אסתון בהדא בי בני דטבריא. אמר ליה בריה, כל הדא מבתא עבדת לן טבריא. ולית אנן מדכן יתה מן קטוליא. אמר, צריכים אנו לעשות טובה כדרך שהיו אבותינו עושים, שהיו עושים איטלוסין ומוכרין בזול. אמר, צריכין אנו לדריא לטבריא וכו'".

ובתנב בידעת תורה' (לרבי ירוחם ליוואוויץ וצוקל, משינח ישיבת מיד בפולין, בראשית ל"ג י"ח), "הנה כשיעקב לקח איזה חלקת שדה, בדמים מרובים קנה אותה, שילם מאה קשיטה עובר לסוחר (וכנאמר שם י"ט-ויקן את חלקת השדה אשר נטה שם אהלו, מיד בני חמור אבי שכם, במאה קשיטה), ומה זה כל ההנאה הרבות שהיה לו מהם, אלא, כי האדם המחזיק טובה, הוא כבר מוצא על כל צעד וצעד טובות משובות שונות, דרי נאציח המה בעיר של ישוב ומוצא הוא לקנות לחם לאכול ובגד ללבוש ועוד כדומה, ולאיש המחזיק טובה די לו כבר גם בזה כדי להיות משועבד להם. האבות תמיד פרעו ושלמו, כי בכל מקום, בכל דבר ודבר, תיכף נעשו לבעלי חובות, ובעל חוב ודאי פורע וכו'. האבות תמיד החזיקו טובה, תמיד פרעו, כי הכירו טובת וזולתם להם. והמכיר טוב מחזיק טוב", וממשיך "ובזה בגין היטב ענין 'מפני תיקון העולם' התופס מקום גדול כ"כ אצל חז"ל (וכגון הא דאיתא במסכת גיטין פרק ד' משנה ג' – 'הלל התקין פרוחבול, מפני תיקון העולם'), כי חוב הוא על כל אדם להיות תמיד מחזיק טובת העולם עליו, כי לולא הם איך היו חי לברו (ווכדאיתא בגמרא ברכות ג"ח – 'בן זומא ראה אוכלוסא על גב מעלה בדר הבית ואמר וכו', ברוך שברא כל אלו לשמשני, הוא היה אומר, כמה יגיעות יגע אדם הראשון עד שמצא פת לאכול, חרש חרע וקצד ועמד ודש וזרה וברר וטחן והרקיץ ולש ואפה, ואחר כך אכל, ואני משכים ומוצא כל אלו מתוקנים לפני, וכמה יגיעות יגע אדם הראשון עד שמצא בגד ללבוש, גזו וליגן וניפץ וטווה וארג ואחר כך מצא בגד ללבוש, ואני משכים ומוצא כל אלו מתוקנים לפני", והרי ד' שמעון בן יוחאי ובנו היו אנשים שהיו חיים גם במערה, ואף על פי כן, מפני איזה טובה שהיא, כבר מצאו עצמן מחוייבים ומשועבדים לכלל העיר, ומה נעני אנן אחריהם, צריכים אנו להחזיק טובה, כדרך שהיו אבותינו עושים".

וכשם שאבותינו במצרים לאצולתם בזכות שלא שינו את לבושם, כך זכה אותנו הש"ת בזכות האחיזה באלו המלבושים לאצולה שלימה במדרה בימינו אמן.

נמשל: When Yosef was lost trying to find his brothers, the Angel Gavriel met him and asked him, “What do you seek?” The **Kotzker Rebbe ZT”L** says that the angel was teaching Yosef, as well as the rest of us, a lesson for life. When a person loses his way on the path of life, it is of utmost

A SERIES IN HALACHA LIVING A “TORAH” DAY למעשה הלכה
מאת מוה"ר ברוך הירשפלה שליט"א ראש כולל עטרת חיים ברוך קליבלנד הייטס
different type of activity and no washing is necessary afterward. Even giving a blood sample to be tested for one’s own health, is not similar to blood-letting, where the actual removal of blood is part of the healing, and thus, one is not required to wash. Others ⁽⁵⁾ say that giving a sample, which is a small amount of blood, does not require washing, whereas donating blood which is usually a larger amount of blood does require washing. When **R’ Chaim Kanievsky Shlit’a** was asked about these cases, he replied ⁽⁶⁾ that for both these activities it is preferable to wash. **Touching Blood.** According to all opinions, touching blood does not necessitate washing. Similarly, touching tears and saliva do not require washing ⁽⁷⁾. **Discharges from the Ear and Nose,** The **RM’A** ⁽⁸⁾ holds that one is not allowed to touch any discharges from one’s ear and nose during davening or learning, and if one did, one must wash with water before continuing. The **GR’A** and **Mor Uktzia** ⁽⁹⁾ disagree and permit one to just wipe the hands clean and continue. The **Chazon Ish ZT”L** is quoted ⁽¹⁰⁾ as saying that the GR’A was only lenient when touching these things after they came out of the body; however, if one picked his ear or nose by sticking a finger inside, it is no different than touching a covered part of the body and one is certainly required to wash.

Giving Blood Samples or Donating Blood. Do these activities require hand-washing? When **R’ Shlomo Zalman Auerbach ZT”L** was asked this question, he took the following approach: Whatever is mentioned in the *Gemara* as bringing or causing a person to have a רוח רעה, is not the sort of *halacha* that can be extended or applied whenever logic dictates. The *halacha* will only apply in the same circumstance as the original case. Therefore, donating blood to help someone else, is clearly a

הוא היה אומר ...

Rabbeinu Elazar M’Ghermaizha ZT”L (Sefer Rokeach) writes:

“*Parshas Vayeshev* contains 112 *posukim*. It is interesting to note that all except for eight *posukim* begin with the letter ‘Vav.’ The reason for this is because the letter ‘Vav’ is symbolic of the expression וְאִי (woe), which is indicative of sorrow and pain. In this *parsha*, we find numerous sorrowful experiences, including the kidnapping and sale of Yosef, the death of Yehuda’s wife and two sons, the nefarious advances of Yosef’s master’s wife and his fall from their good graces, being thrown into prison and being forgotten there for two years. The eight *posukim* that do not begin with this letter allude to the eight days of *Bris Milah*, since Yosef was saved from a terrible sin through the *mitzvah* of *Milah*.”

R’ Chaim Shmuelevitz ZT”L (Sichos Mussar) would say:

“Why is it so difficult for human beings to acknowledge their mistakes and change their minds? It is because the first opinion that forms in a person’s mind becomes fixed in place, at which point he no longer listens to other opinions or tries to determine what is right. From that point on, he will do everything to justify his opinion. Such an approach is in fact disastrous, for a person becomes enslaved to his initial point of view, which he thinks is the truth, and therefore he will not budge. *Tzaddikim* know how to control themselves and acknowledge that they have erred, thus meriting the World to Come. Yehuda was not ashamed to acknowledge his sin and the result was that he inherited the World to Come.”

A Wise Man would say:

“If you are not willing to learn, no one can help you. If you are determined to learn, no one can stop you!”			
Printed By: Mailway Services, Serving Mosdos and Businesses Worldwide Since 1980 (1-888-Mailway)		Experience Chanukah with Rav Mordechai Gifter, zt”l at: www.kollelateresmordechai.org	Mazel Tov to Ari and Aliza Spilman on their wedding. May they be zoche to build Bayis Ne’eman B’Yisroel

(1) א"ח ד"ח (2) עיין רש"י תענית כא ד"ה דאית (3) דילט (4)

עיין פסקי תשובות ד"ח (5) נקיות וכבוד בתפילה דף יט (6)

שם אות מ' (7) פסקי תשובות ד"ט (8) א"ח צ"ב (9) הובא

במשנה ברורה צ"ב (10) מ"ב (דרוש) צ"ב לה

מעשה אבות סימן לבנים

וישראל אהב את יוסף מכל בניו כי בן זקנים הוא לו ועשה לו כתנת פסים וגו' (לו-ג)

The *posuk* notes that *Yaakov Avinu* loved Yosef from all of his sons because he was his “*Ben Zekunim*.” Rashi explains that Yosef was born in Yaakov’s old age. He further quotes **Targum Onkelos** who says that everything that Yaakov learned in the *Yeshivah of Shem V’Ever* during the fourteen years he spent there, he taught to Yosef. Yaakov held a daily study session with Yosef and taught him *Torah*, in fulfillment of the *mitzvah* for a father to teach his son *Torah*.

The *gemara* (בבא בתרא כא) discusses how the *Tzaddik* and *Kohen Gadol*, Rav Yehoshua ben Gamla, enacted decrees in his time to enable Jewish education for all children, even those who did not have a father. “*Rav Yehuda said in the name of Rav: The name of that man is to be blessed, he is Rav Yehoshua ben Gamla, for without him, Torah would be forgotten in Israel. For at first if a child had a father, his father taught him Torah and if he had no father he did not study... an ordinance was made that teachers of children should be appointed in Jerusalem; if a child had a father, he took him up to Jerusalem, and if not he would not go... until Rav Yehoshua ben Gamla came and ordained that teachers of young children should be appointed in each district and each town, and that children should enter school at the age of six or seven.*”

R’ Yehudah Mandelkorn ZT”L, the former *Menahel* of *Neveh Zion* in Jerusalem, would recount an amazing story about the effectiveness of a good education and good educators on the minds and hearts of children. There was once a class of students who were so unruly that they literally burned out two different teachers. One teacher took early retirement and the other decided to get out of teaching altogether. This class was so bad that substitute teachers began to refuse to take it. So the district called a teacher who had applied for a job but hadn’t made the cut that year. They asked the woman if she would be willing to come in and finish out the year in return for the promise of a full-time position the next year. She eagerly accepted.

The principal decided not to warn the teacher about the class, afraid that she would be scared off if she heard what she was up against. The new teacher took over her class and the principal avoided her for fear that she, too, would issue a sharp tongue-lashing directed at him before running out kicking and screaming. But for some reason, this did not happen.

After the new teacher had been on the job for close to a month, the principal sat in on a class to see how things were going. To his amazement, the students were well-behaved and enthusiastic. The teacher retained full control over her charges and the kids were engaged and excited to learn. When class was over and the students had filed out of the classroom, the principal stayed behind to congratulate the teacher on a job well done. She thanked him for his kind words but insisted that it was he who deserved thanks for giving her such a special class for her first assignment. She had been concerned, she admitted to him, that as a rookie teacher, she would have drawn one of the tougher classes which would have seriously tested her mettle as an educator. She was quite thankful to him for giving her such a great bunch of kids. The principal hemmed and hawed and told her that he really didn’t deserve any thanks.

After a moment, she laughed and told him, “You see, Sir, I discovered your little secret on my first day here. I looked in the desk drawer and found the list of the students’ IQ scores. I knew I had a challenging group of kids here, so bright and rambunctious, that I would really have to work hard to make school interesting for them because they are so intelligent.” She slid the drawer open and the principal saw the list with the students’ names and the numbers 136, 145, 127, 128, and so on, written next to the names. She picked up the paper and with a knowing smile, handed it to the principal.

The principal studied the paper for a moment, trying to remember why he had put that paper in the desk. Then, suddenly, it came to him. He exclaimed, “Those aren’t their IQ scores - those are their locker numbers!” Too late. The teacher had already expected the students to be bright and gifted and they had responded with energy and eagerness to her positive view and her general impression that they were assertive and intelligent.

There’s a message here for all of us, says **R’ Y. Frand Shlit’a**, as *mechanchim* and, even more importantly, as parents. Put faith into your children or students, show them that you have expectations from them and that you respect them, and they will become great.

משל למת הדבר דומה

וימצאנו איש והנה תעה בשדה וישאלהו האיש לאמר מה תבקש וגו' (לו-טו)

משל: Professor Albert Einstein was once traveling from Princeton by train when the conductor came down the aisle punching the tickets of every passenger. Einstein reached into his vest pocket but he couldn’t find his ticket. He reached into his trouser pocket but it wasn’t there either. He looked in his briefcase and reached inside the seat cushions beside him but he still couldn’t find it.

The conductor said, “You are Dr. Einstein, correct?”

Einstein nodded sheepishly. “We all know who you are,” said the conductor, “I’m sure you bought a ticket. Don’t

worry about it.” Einstein nodded appreciatively.

The conductor continued down the aisle punching tickets. As he was ready to move to the next car, he turned around and saw the great physicist down on his hands and knees frantically looking under the seat for his ticket.

The conductor rushed back and said, “Dr. Einstein, Dr. Einstein, don’t worry, I know who you are. It’s no problem. You don’t need a ticket. I’m sure you bought one.”

Einstein looked at him and said, “Young man, I, too, know who I am. What I don’t know is where I’m going!”

מחשבת הלב

CONCEPTS IN AVODAS HALEV
FROM R’ CHAIM YOSEF KOFMAN

וישמע ראובן ויצלו מדם ואמר לא נבנו נפש ... ויקדחו וישלכו אתו הברה והברד רק אין בו מים וגו' (לו-בא-כד)

Rashi quotes the famous *Gemara* (שבת כב): “*Since it says, ‘The pit was empty,’ do I not know that there was no water in it? For what purpose did the Torah write, ‘there was no water in it’? To inform us that there was no water in it, but there were snakes and scorpions in it.*” How could Reuven be credited with saving Yosef if he was the person who had him thrown into a pit with dangerous animals? Instead of saving him, it looks like Reuven was trying to have him killed in a more horrible fashion!

My *machshava* here is to tie this in with a *halacha* from the upcoming *Yom Tov of Chanukah*. Right before the above-mentioned quotation of Rabbi Tanchum, the *Gemara* quotes another opinion in his name. If the *Ner Chanukah* was placed higher than twenty *amos*, one has not fulfilled the *mitzvah* since this distance is considered “out of sight” thereby negating any פרסומי ניסא. Following this, the *Gemara* continues with the *drash* from Rabbi Tanchum about the pit being devoid of water but occupied by poisonous snakes. What is the connection between these two thoughts of Rabbi Tanchum?

From the first *drash*, we learn that a person cannot see anything more than twenty *amos* away, and *Chazal* in *Tamid* tell us: “whenever the word “השלכה” (to throw) is used, it means throwing more than twenty *amos*. Since Reuven advised them, “השליכו אותו” - “*throw him,*” and indeed “וישליכו אותו” - “*they threw him,*” we can determine that the depth of the pit was more than twenty *amos* deep. Now, in the second *drash*, Rabbi Tanchum was able to clearly determine that the pit that they threw Yosef into had living, lethal creatures. Why? Since the pit was deeper than twenty *amos* and no human was able to see the bottom of it to know what was lurking there, obviously Reuven did not know either. And if he still intended to have Yosef thrown down into the pit, it was obvious that his true intention was not to kill him, but rather to save him!

DRUSH V'CHIDDUSH

וידי כחדים הזה ויבא הבייתה לעשות מלאכתו (לפ-יא)

Sefer Iturei Torah quotes one of the great *Chassidische Rebbes* who elaborates on the “דמות דיוקט” - the vision of Yaakov that Yosef saw in the window. The *Torah* describes Yosef as, “יפה תאר ויפה מראה” - of handsome features and beautiful complexion. Rashi cites the **Medrash Tanchuma**: “*As soon as Yosef found himself in charge of his master’s home, he began eating and drinking and curling his hair. Said the Holy One, blessed be He, ‘Your father is mourning and you curl your hair? I will incite the bear against you.*”

In fairness, Yosef was a boy far away from home who was engaging his unrestraint by assuming the mannerisms of the culture around him. He dressed in the fashion of the times and adopted the externalism practiced by the pervasive Egyptian culture. And when he was incited to succumb to the immoral licentiousness of his master’s wife, he almost gave

EDITORIAL AND INSIGHTS ON
THE MIDDAH OF ... התמצות

דרגה יתירה

FROM THE WELLSPRINGS OF
R’ GUTTMAN - RAMAT SHLOMO

אלה תולדות יעקב יוסף ... (לו-ב)

In part II of our, “What is in a Name?” soliloquy, we find an interesting adaptation from the name of *Yosef Hatzaddik*. The *posuk* states: “*These are the offspring of Yaakov, YOSEF!*” The offspring of a person is what that person leaves behind. Yaakov left us with Yosef - but not only the physical person Yosef, but a much deeper message which is implied in his name.

Rochel named her son Yosef for two reasons. The first is “כי אסף ה' את חרפתי” (בראשית ל-כג) - *Hashem* has gathered in my shame. The second is “יסף ה' לי בן אחר” (ל-כד) - *Hashem* has given me an additional son. **R’ Yitzchok Guttman Shlit’a**, my own son, noted that the message of how to be successful in life is to combine the “אסף” of the past with the “יסף” of the future. A person must look back at all the experiences of the past and utilize them to continue to grow and move forward in his *Avodas Hashem*. This is why we see in the very first *posuk* of our *parsha* - “וישב יעקב” - the *Medrash* informs us how *Yaakov Avinu* wished to settle down - “ביקש לישב בשלוה” - He had experienced so much heartache from Esav, Lavan, the episode with Dina, that he just wanted to live peacefully. This is the mentality of “אסף ה' את חרפתי” - *Hashem*, You have sent me so many painful and shameful experiences - now I just want to rest! But as we know, continues the *Medrash*, “קפץ עליו רגזו של יוסף” - the challenge of “יסף לי בן אחר” - the idea of not settling with the past but moving forward, towards the future, working and fulfilling the potential *Hashem* has given him - this is was what was “sprung” upon *Yaakov Avinu*, when he lost Yosef for 22 years!

So THIS is the “תולדות” - the legacy and life-long message that *Yaakov Avinu* was leaving to all his future generations. Never rest on your laurels and think you’re done! Learn from the past and always continue to move forward! Try not to let the difficulties pull you down, but rather use them as an impetus to continue striving forward towards perfection!